

Asia: VN/22688/2022

## **Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 14 §:n muuttamisesta**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Yleistä**

- Arene katsoo, että esitetty ratkaisu on ammattikorkeakoulujen kannalta hyvä ja kannatettava.
- Muutos edistää hakijoiden yhdenvertaista kohtelua, sillä muutoksen myötä myös ammatillisen perustutkinnon suorittaneet voivat ylioppilaiden tapaan korottaa tutkintonsa arvosanaa siten, että korotukset voidaan ottaa huomioon ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnassa.
- Ratkaisut korotettujen ammatillisen koulutuksen arvosanojen hyödyntämiseksi korkeakoulujen todistusvalinnassa tulee toteuttaa ammatillisen koulutuksen järjestäjien päässä, jolloin koulutuksen järjestäjä tulee velvoittaa antamaan korotuksesta tarkempia tietoja ja laskea uusi painotettu keskiarvo koko tutkinnolle. Ilman näitä tietoja ammattikorkeakoulut eivät voi hyödyntää korotustietoja omassa todistusvalintaprosessissaan.
- Ammattikorkeakoulut ovat valmiita ottamaan valinnoissaan käyttöön korotetut arvosanat heti kun tiedot ovat saatavilla Koski-palveluista. Muutos edellyttää valintaperusteiden muutosta, mutta se on mahdollista tehdä varsin nopealla aikataululla.

Arene pitää esitettyä lakimuutosta tarpeellisena ja kannatettavana. Ammatillisella perustutkinnolla ammattikorkeakouluun hakeneet opiskelijat ovat olleet todistusvalinnan osalta epätasa-arvoisessa asemassa ylioppilaisiin verrattuna, sillä ammatillisen perustutkinnon arvosanoja ei ole ollut mahdollista korottaa toisin kuin ylioppilastodistuksen arvosanoja. Lakimuutos tulee mahdollistamaan sen, että jatkossa ammattikorkeakoulut voivat huomioida korotukset myös ammatillisten perustutkintojen osalta, kun Koski-tietokantaan saadaan riittävät tiedot korotusten sisällöistä.

Lakiesityksessä ratkaisua ongelmaan on lähdetty tekemään oikeasta suunnasta, eli muuttamaan ammatillisen koulutuksen järjestäjien velvollisuuksia korostusten kirjaustavasta todistuksiin. Tällä asetusmuutoksella koulutuksen järjestäjälle tulee velvollisuus antaa korotuksesta tarkempia tietoja ja laskea uusi keskiarvo koko tutkinnolle, sillä näitä tietoja ammattikorkeakoulut tarvitsevat korotuksen huomioinnissa osana valintaa.

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintakonsortio on keskustellut ja käynyt läpi esitettyä ratkaisua opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa. Muutoksen ei pitäisi merkittäväällä tavalla lisätä Opetushallituksen tehtäviä, sillä tiedot olisivat jatkossa kohtalaisen helppoa poimia ammatillisen koulutuksen järjestäjien omista tietojärjestelmistä Koski-palveluun ja sitä kautta Opintopolkuun opiskelijavalintaprosessia varten. Tietojen siirto koulutuksen järjestäjiltä Koski-palveluun on oleellinen asia ja lakimuutos tulee edellyttämään muutoksia ammatillisten koulutuksien järjestäjien omista lähdejärjestelmissä.

Ammattikorkeakoulut ovat alustavasti todenneet, että korotukset voitaisiin huomioida aikaisintaan kevään 2023 yhteishaussa edellyttäen, että ammatillisen koulutuksen järjestäjät kykenevät tuottamaan korotustiedot omiin lähdejärjestelmiin siten, että tiedot siirtyvät Koski-tietokantaan.

Ammattikorkeakoulujen näkökulmasta tämä muutos huomioida korotukset 1.1.2023 lähtien edellyttäisi hallinnollista päätöstä valintaperusteiden muuttamisesta. Ammattikorkeakoulut ovat kuitenkin valmiita muuttamaan valintaperusteita nopeallakin aikataululla, jos tiedot korotuksista saadaan jo ensi keväänä Koski-palveluun ja siten valintakonsortion käyttöön.

## **Näkemykset muutoksen voimaantulon aikataulusta**

-

Ylönen Nina  
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry - erityisasiantuntija  
Samuli Maxenius